

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับ

เทศบาลตำบล จ ได้มีหนังสือที่ อย ๗๑๔๐๔/๕๓๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อขอหารือ
การพิจารณาออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยนายสมหมาย สุขใจ ได้ยื่นแบบคำขอรับใบอนุญาต (กอ.๑) ต่อเทศบาลตำบล จ
ประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามเทศบัญญัติเทศบาลตำบล จ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลักษณะการประกอบการเป็นการใช้เครื่องจักรและคนงานในการรื้อและประกอบเป็นไม้
พาเลท โดยมีกระบวนการใส่ การตัด การขึ้นรูปและประกอบเป็นไม้พาเลท ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัด น โดยได้รับ
ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร เลขที่ ๗๒/๒๕๖๒ เป็นอาคารเก็บสินค้า ชนิด
โครงสร้างเหล็กชั้นเดียว จำนวน ๒ หลัง เพื่อใช้เก็บสินค้าพื้นที่ ๕๗๐ ตารางเมตร โดยใช้อาคารดังกล่าวในการรื้อ
และประกอบไม้พาเลท

เทศบาลตำบล จ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้อุตสาหกรรมจังหวัด น ตรวจสอบสถาน
ประกอบการดังกล่าวว่าอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่
อุตสาหกรรมจังหวัด น ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งว่า สถานประกอบการดังกล่าวมีการใช้เครื่องจักรรวม
๔๓ แรงม้า คนงาน ๙ คน ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และเมื่อ
พิจารณาเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตตามเทศบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามความในข้อ ๖ และข้อ ๗(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นเกี่ยวกับสุขลักษณะ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ สถานที่ตั้ง อาคาร
โรงงานจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติอาคาร (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๕ และอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ลำดับที่ ๘ กิจการ
ที่เกี่ยวกับไม้ (๒) การเลื่อย การซอย การขีด การไส การเจาะ การขุดร่อง การทำคิ้ว หรือการตัดไม้ด้วย
เครื่องจักร ข. เครื่องจักรที่มีกำลังเกินกว่า ๕ แรงม้า แต่ไม่เกิน ๕๐ แรงม้า อัตราค่าธรรมเนียม ๒,๐๐๐ บาท
ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบาง
ประเภทในพื้นที่บางส่วนของท้องที่จังหวัด น พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามความในข้อ ๓(ง) ภายในบริเวณที่ ๔ ห้ามมิให้บุคคล
ใดก่อสร้างอาคาร ดังต่อไปนี้ (๑) โรงงานที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือใช้
คนงานตั้งแต่สิบคนขึ้นไป เว้นแต่อาคารโรงงานที่สร้างขึ้นภายในเขตนิคมอุตสาหกรรมมีระยะห่างจากเขตทาง
ของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๘ เกินกว่า ๕๐ เมตร และตั้งอยู่ห่าง
จากศูนย์กลางของพระราชวังและศูนย์ศิลปาชีพไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ เมตร

เทศบาลตำบล จ จึงขอหารือว่ากรณีสถานประกอบการพาเลทไม้ดังกล่าว ใช้อาคารโครงสร้าง
เหล็กชั้นเดียวประกอบกิจการ มีการใช้เครื่องจักรรวม ๔๓ แรงม้า คนงาน ๙ คน ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตาม
พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ เทศบาลตำบล จ สามารถพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบ
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามเทศบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๑
ได้หรือไม่อย่างไร

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๙๑ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ ซึ่งกรมอนามัย
มีถึงเทศบาลตำบล จ

๑. ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

- กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ผู้ดำเนินกิจการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กำหนดว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกำหนดว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

กลุ่มกิจการที่ ๘. กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ (๒) การเลื่อย ซอย ชัด ใส เจาะ ขุดร่อง ทำคิ้ว หรือตัดแต่งไม้ด้วยเครื่องจักร

๒. ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

กรมอนามัย ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและวิเคราะห์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่าการดำเนินกิจการของนายสมหมาย สุขใจ มีลักษณะของการประกอบกิจการเป็นการใช้เครื่องจักรและคนงานในการรี้อ ใส ตัด ขึ้นรูปและประกอบเป็นไม้พาเลท เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กิจการประเภทที่ ๘ (๒) การเลื่อย ซอย ชัด ใส เจาะ ขุดร่อง ทำคิ้ว หรือตัดแต่งไม้ด้วยเครื่องจักร ซึ่งเทศบาลตำบล จ ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ถูกควบคุมภายในพื้นที่ไว้ ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการ โดยหลักการพิจารณาอนุญาตนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงของการประกอบกิจการประกอบข้อกำหนดเป็นสำคัญ และเมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เทศบาลตำบล จ ให้มาตามข้อหารือนี้ หากพบว่าผู้ประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติของเทศบาลตำบล จ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗(๑) ที่กำหนดให้ “สถานที่ตั้งอาคารโครงสร้างจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ สถานที่ตั้งนั้นต้องตั้งในบริเวณที่เหมาะสมไม่มีน้ำท่วมขังและสามารถระบายน้ำออกไปได้สะดวก” และเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ ที่กำหนดให้ “สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่

กรณี” ในกรณีนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น และหากผู้ประกอบการได้ดำเนินกิจการก่อนได้รับใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบและดำเนินคดีด้วย ทั้งนี้ สำหรับแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยโรงงานนั้นเห็นควรให้เทศบาลตำบล จ ประสานงานกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวต่อไป

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๗ มกราคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

